

XII. ЕНЕРГЕТИКА

В раздела са публикувани данни за движението на енергийните потоци.

Общият енергиен баланс е разработен в съответствие с принципите и методите на Евростат и е представен чрез три матрици:

- матрица на първичната енергия, която обхваща производството на първична енергия, вноса и износа и изменението на запасите;

- матрица на преобразуваната енергия - представя вложените горива за производство на други видове горива/енергия и получените от преобразуването видове горива/енергия;

- матрица на крайното потребление на енергия - включва използваните горива/енергия за крайно енергийно или неенергийно потребление.

Общият енергиен баланс е съставен въз основа на данни от регулярни годишни статистически изследвания за:

- производството на електроенергия и топлоенергия;

- разхода на горива и енергия;

- баланса на енергопреобразуващи процеси.

Използвани са данни от националните материални баланси за горивата/енергията и от статистика на външната търговия.

Първична енергия е енергията във вида, в който е добита от природата, т. е. енергията, която не е преобразувана, като водна сила, въглища, суров нефт, природен газ, гърва за отопление, а също топлоенергията, получена и обхваната при химични процеси.

Вторична е енергията, получена от преобразуването на първична енергия (или от други форми на вторична енергия), като електроенергия, производни газове, петролни продукти.

Брутното потребление на енергия включва първичната енергия, произведена в страната, салдото на външната търговия за различните енергийни източници (първични и вторични) и изменението в запасите.

Крайно потребление на енергия представлява предоставената и използвана енергия от консуматорите за енергийни и неенергийни нужди, в резултат на което не се получава друг вид енергия.

Потреблението на предприятията, произвеждащи енергия, дава информация за използваната енергия за експлоатация на оборудването на производителите на първична енергия и на предприятията за преобразуване на енергия.

Морска бункеровка представляват заредените в страната горива за транспортни нужди на корабите за далечно плаване независимо от националността им.

В енергийния баланс се включва цялата произведена топлоенергия от централите за обществено ползване и само продадената от заводските централи. Разходът на горива, направен в заводските централи за производство на топлоенергия, изразходвана за дейността на предприятието, е посочен като крайно енергийно потребление в съответния отрасъл.

Горивата, използвани за транспортни дейности от предприятията, както и тези за личния транспорт на населението, са посочени като крайно потребление в отрасъл „Транспорт“.

Ядрената енергия е отчетена като топлоенергия, отделена от реакторите.

Водната енергия е отчетена като равностойност на произведената от ВЕЦ (без ПАВЕЦ) електроенергия. В енергийния сектор се включва само нетното потребление на ПАВЕЦ (разликата между използваната за помпите и произведената електроенергия).

Информацията по общия енергиен баланс е показана в хиляди тонове нефтен еквивалент. В световната практика се използват джаулът и неговите кратни като обща енергийна единица. За преминаване от един в друг вид мерна единица се използва следната зависимост:

$$1 \text{ ГДж} = 34 \text{ кг у. г.} = 0.239 \text{ Гкал} = \\ = 278 \text{ кВтч} = 0.0239 \text{ т н. е.}$$

Данните, публикувани в табл. 12 „Енергийна независимост на страната“, показват обезпечеността на страната с местни първични енергийни суровини.

При преизчисляването на количествата енергийни ресурси от специфична мярка в обща енергийна мярка и поради закръглянето на данните в някои таблици се получават несъществени разлики между общите редове (колони) и сбора от съставлящите ги.

Повече информация може да се намери в специализираната годишна публикация „Енергийни баланси“, издание на НСИ.